

تأثیر قوای نفس در اخلاق از نظر افلاطون و مسکویه

www.ketab.ir

حجت الاسلام والمسلمین عبدالعلی کناری زاده
هیئت علمی دانشگاه هرمزگان

سرشناسه	کناری زاده، عبدالعلی، ۱۳۵۷ -
عنوان و نام پدید آور	تأثیر قوای نفس در اخلاق از نظر افلاطون و مسکویه / مولف عبدالعلی کناری زاده.
مشخصات نشر	تهران: دانشگاه هرمزگان، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	[۴]، ۱۰۴ ص.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۷۲۷۹-۴۷-۲
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	کتابنامه: ص [۹۵]-۹۸.
موضوع	خود (فلسفه) - مطالعات تطبیقی
موضوع	افلاطون، ۳۴۷-۴۲۷ ق.م - دیدگاه در برابر خود
موضوع	Plato - - Views on self
موضوع	افلاطون، ۳۴۷-۴۲۷ ق.م - دیدگاه در باره اخلاق
موضوع	Plato - - Views on ethics
موضوع	افلاطون، ۳۴۷-۴۲۷ ق.م - نقد و تفسیر
موضوع	Plato - - Criticism and interpretation
موضوع	ابن مسکویه، احمد بن محمد، ۳۲۰-۴۲۱ ق. - دیدگاه در برابر خود
موضوع	Miskaway, Ahmad ibn Muhammad - - Views on self
موضوع	ابن مسکویه، احمد بن محمد، ۳۲۰-۴۲۱ ق. - دیدگاه در برابر اخلاق
موضوع	Miskaway, Ahmad ibn Muhammad - - Views on ethics
موضوع	ابن مسکویه، احمد بن محمد، ۳۲۰-۴۲۱ ق. - نقد و تفسیر
موضوع	Miskaway, Ahmad ibn Muhammad - - Criticism, interpretation, etc
موضوع	Self(Philosophy) - - Comparative studies
موضوع	خود (فلسفه) - مطالعات تطبیقی
موضوع	Ethics - - Philosophy
موضوع	خود (فلسفه)
موضوع	Self(Philosophy)
موضوع	اخلاق - فلسفه
موضوع	Ethics - - Philosophy
شناسه افزوده	دانشگاه هرمزگان
رده بندی کنگره	۱۳۹۵ ی ۹ / BB۵۵
رده بندی دیویی	۱۸۹/۱
شماره کتابشناسی ملی	۴۶۰۷۸۷۳

نام کتاب: تأثیر قوای نفس در اخلاق از نظر افلاطون و مسکویه

ناشر: دانشگاه هرمزگان

مولف: حجت الاسلام والمسلمین عبدالعلی کناری زاده

چاپ و صحافی: مارال

نوبت چاپ: اول / زمستان ۱۳۹۵

تیراژ: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۶۰۰۰۰ ریال

ISBN:978-600-7279-47-2

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۲۷۹-۴۷-۲

تهران - خیابان انقلاب - روبروی درب اصلی دانشگاه تهران - مجتمع تجاری اداری فروزنده - طبقه همکف

فروشگاه دانشگاه هرمزگان

تلفن: ۶۶۹۰۷۷۱۴ (۰۲۱) - ۶۶۹۵۰۵۵۳ (۰۲۱)

فروش اینترنتی در تارنمای دانشگاه هرمزگان (مرکز نشر) WWW.hormozgan.ac.ir

ما نیازمند به فراگیری همه معارف الهی هستیم لیکن در شرایط کنونی نیاز، به علم اخلاق و به دنبال آن تهذیب روح بیشتر است. در ساختار جامعه مدنی بسیاری از امور باید فراهم آید که در راس همه آنها تهذیب روح است، روح مهذب و نفس مزگی آن قدرت را دارد که کمبودها را ترمیم کند؛ اگر روح، تهذیب نشود نه تنها انسان از امکانات، بهره خوب نمی‌برد بلکه ممکن است امکانات بیشتر نتیجه سوء بیشتری را به دنبال داشته باشد، انسان مهذب جهان را پاکیزه نگه می‌دارد و انسان آلوده آن را آلوده می‌کند.

هر انسانی سعادتمند، رفاه و خیر خود را طلب می‌کند ولی می‌خواهد آسوده زندگی کند، لذا نیکبختی استقبال می‌کند و بدبختی گریزان است همه اینها حق است ولی مهم تشخیص موضوع است که سعادتمندی نیکبختی و آسایش انسان در چیست؟ هیچ انسانی «عاقلی» عمدتاً با علم و اراده، به بدی و شقاوت تن نمی‌دهد. اگر راه را درست تشخیص دهد آن را طی می‌کند؛ ولی تشخیص موضوع که خیر و سعادت کدام است، و بد چیست، کار آسانی نیست.

افلاطون و مسکویه در تشخیص سعادت و شقاوت به ما کمک می‌کنند. به ما خودشناسی می‌آموزند تا به خودسازی برسیم. سقراط در رساله منون می‌گوید که همه انسانها طبیعتاً به دنبال خیرند و اگر شری را بر می‌گزینند به دلیل جهالت و خطا در فهم آنهاست. از نظر سقراط، انسان‌های جاهل نیز به گمان خود، خیر را جستجو می‌کنند اما جهالت و ناتوانی آنها از تشخیص، باعث می‌شود که غایتی غیر واقعی و بی ارزش را به عنوان غایت زندگی خود انتخاب کنند.

در بخش اخلاق فقیر هستیم، سرمایه معرفتی به جامانده از سلف خود عمیق است اما به آن حد که در خور اهمیت و شأن اخلاق باشد نبوده است. عدد کتب اخلاقی ما در قیاس با سایر حوزه‌های معرفتی دیگر قابل ارایه نیست. ما تلاش کافی در فهم گزاره‌های اخلاقی انجام نداده‌ایم. گاهی رفتارهایی را مشاهده می‌کنیم که نمی‌توانیم آن را توجیه کنیم و این رفتارها در

سطح دانشگاهیان ما هم سر می‌زند. امروز از لحاظ اخلاقی دچار سقوط شده‌ایم؛ دلیل این امر عدم اهتمام کافی علمای حوزه و دانشگاه است.

تالیف این کتاب با در نظر گرفتن خلاء مذکور صورت گرفته است. این تالیف یک اثر نو می‌باشد که تا به حال در این مورد کتابی نوشته نشده است.

امید است تالیف این کتاب بتواند گامی هر چند کوچک در ایجاد غنای این حوزه از دانش اخلاق بردارد. برخورد لازم می‌دانم از تلاش‌های آقای دکتر پیمان رضایی مدیر محترم و آقای مجید میرزاده کارشناس محترم دفتر نشر دانشگاه هرمزگان که زمینه چاپ این کتاب را تسهیل نموده‌اند، بزرگداشت کنم.

نهایتاً از همه عزیزان، دانشجویان و کسانی که این کتاب را مطالعه می‌نمایند تقاضا می‌شود تا با انعکاس رهنمودها و پیشنهادها، خود، ما را در پربار نمودن ویرایش‌های بعدی کتاب، یاری دهند.

عبدالعلی کناری‌زاده

زمستان ۱۳۹۵

فهرست مطالب

امور مقدماتی

۱. زندگی افلاطون ۲
۲. آثار افلاطون ۶
۳. تعریف نفس ۷
۴. تأثیر و تأثر روح و بدن ۱۱

فصل اول: جزای نفس و تأثیر آن در اخلاق از نظر افلاطون

- ۱-۱. مفهوم ابراء نفس و انواع آن ۱۶
- ۱-۱-۱. اجزاء نفس ۱۶
- ۱-۱-۲. دلیل بردارای اجزاء بون نفس ۱۷
- ۱-۱-۳. مکان هر یک از اجزاء ۲۴
- ۱-۲. رابطه اجزاء نفس و تعدد فضایل ۲۴
- ۱-۲-۱. جایگاه و ارتباط و تعامل اجزاء ۲۶
- ۱-۲-۲. فضایل نفس و معانی آن ۲۸
- ۱-۲-۳. هر یک از فضایل با کدام یک از اجزاء نفس ارتباط دارند. ۳۳
- ۱-۳. رابطه اجزاء نفس و سعادت ۳۴
- ۱-۳-۱. سعادت و عقل ۳۴
- ۱-۳-۲. سعادت و لذت ۳۸
- ۱-۳-۳. سعادت عدالت ۴۷

امور مقدماتی

۱. زندگی مسکویه ۵۰
۲. آثار مسکویه ۵۷
۳. تعریف نفس ۶۱

۶۱ ۴. تأثیر و تأثر روح و بدن

فصل دوم: قوای نفس و تأثیر آن در اخلاق از نظر مسکویه

۶۲ ۱-۲. مفهوم قوای نفس و انواع آن

۶۴ ۱-۲-۱. قوای نفس

۶۵ ۱-۲-۲. مکان هر یک از قوا

۲-۲. رابطه قوای نفس و تعدد فضایل

۶۶ ۱-۲-۲. جایگاه و ارتباط و تعامل قوا

۶۸ ۱-۲-۲. فضایل نفس و معانی آن

۶۹ ۱-۲-۳. هر یک از فضایل با کدام یک از قوای نفس ارتباط دارند.

۱-۲-۳. رابطه قوای نفس و سعادت

۷۴ ۱-۳-۲. سعادت و عمر

۷۷ ۱-۳-۲. سعادت و لذت

۷۹ ۱-۳-۳. سعادت و عدالت

فصل سوم: مقایسه افلاطون و مسکویه

۸۲ ۱-۳. در باب تعریف نفس و قوا آن

۸۳ ۲-۳. در باب فضایل

۸۳ ۳-۳. در باب سعادت

۹۵ کتابنامه